

RULE 39 TOOKIT

SET DE INSTRUMENTE PRIVIND MODUL DE SOLICITARE A MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39 DIN REGULAMENTUL CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI PENTRU PERSOANELE CARE AU NEVOIE DE PROTECȚIE INTERNAȚIONALĂ

**SET DE INSTRUMENTE PRIVIND MODUL DE SOLICITARE A
MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39 DIN
REGULAMENTUL CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI
PENTRU PERSOANELE CARE AU NEVOIE DE PROTECȚIE
INTERNAȚIONALĂ**

Prezentul set de instrumente urmărește să informeze practicienii din domeniul dreptului cu privire la modul în care pot depune o solicitare de aplicare a Regulii 39 privind măsurile provizorii către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Nici UNHCR, nici personalul acestei agenții, nu au rolul de a solicita astfel de măsuri.

Prezentul set de instrumente a fost elaborat cu sprijinul Registraturii Curții Europene a Drepturilor Omului, dar nu angajează în niciun fel Curtea.

Publicat de Reprezentanța UNHCR pe lângă Instituțiile Europene din Strasbourg

FOTOGRAFIA DE PE COPERTĂ: © UNHCR / L. BOLDRINI / 2009 ȘI © UNHCR / A. DI LORETO / IULIE 2007

CUPRINS

INTRODUCERE	4
PREZENTARE GENERALĂ A MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39	6
Ce tip de măsuri poate indica Curtea?	
DOMENIUL DE CUPRINDERE AL REGULII 39.....	7
Care sunt drepturile protejate de măsurile provizorii prevăzute de Regula 39?	
SOLICITANȚII REGULII 39	8
Cine poate depune o solicitare de aplicare a Regulii 39?	
FUNDAMENTAREA UNEI SOLICITĂRI DE APLICARE A MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39.....	10-11
Cine ce trebuie să demonstreze și cât de mult trebuie demonstrat?	
MOMENTUL DEPURERII UNEI SOLICITĂRI DE APLICARE A REGULII 39	12
Când trebuie depusă o cerere de aplicare a Regulii 39?	
PROCEDURA ȘI DECIZIA	13
Cum este examinată solicitarea și cum este comunicată decizia părților?	
DURATA MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39	14
Cât durează măsurile provizorii prevăzute de Regula 39?	
CONSECINȚE JURIDICE ALE MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39	16
Măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 au caracter obligatoriu?	
INFORMAȚII PRIVIND SOLICITAREA	18
Sfaturi practice privind completarea unei cereri de aplicare a Regulii 39	
REFUZUL CURȚII DE A APLICA REGULA 39	19
Ce se întâmplă dacă o cerere de aplicare a Regulii 39 este respinsă?	
LISTA DE VERIFICARE PENTRU DEPUREREA UNEI CERERI.....	20

INTRODUCERE

Regula 39 din Regulamentul¹ Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în cele ce urmează „Curtea“) da dreptul Curții să indice măsuri provizorii cu caracter obligatoriu (vezi pagina 16) părților implicate în cazul supus Curții. O măsură provizorie va **conserva și proteja drepturile și interesele** părților implicate în cazul prezentat Curții

O solicitare de aplicare a măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 trebuie să fie deci însoțită sau urmată de o cerere completă transmisă Curții în conformitate cu Articolul 35 al Convenției Europene a Drepturilor Omului (denumită în cele ce urmează „Convenția“). Dacă o cerere completă nu este depusă, măsura va fi ridicată (vezi pagina 14).

Regula 39

1. Camera, sau, dacă este cazul, Președintele ei poate, fie la cererea uneia din părți sau a oricărei persoane interesate, fie din oficiu, să indice părților orice măsură provizorie pe care ei o consideră că trebuie să fie adoptată în interesul părților sau a bunei desfășurări a procedurii.

2. Comitetul de Miniștri va fi informat despre această măsură imediat, dacă se consideră necesar.

3. Camera poate invita părțile să-i prezinte informații despre orice problemă privitoare la aplicarea măsurilor provizorii pe care ea le-a indicat.

Persoanelor care au nevoie de protecție internațională, Regula 39 le oferă, *inter alia*, posibilitatea de a solicita suspendarea ordinelor de îndepărtare de pe teritoriu. În acest context, o măsură provizorie vizează prevenirea unui prejudiciu iremediabil în așteptarea evaluării nevoilor de protecție internațională ale unei persoane (vezi pagina 7).

Curtea a afirmat că Regula 39 joacă „*un rol vital în evitarea situațiilor ireversibile care vor împiedica Curtea să examineze în mod corespunzător solicitarea, iar, acolo unde se impune, în asigurarea faptului că solicitantul beneficiază în mod practic și*

efectiv de drepturile afirmate de Convenție“.²

Utilizarea efectivă a măsurilor provizorii poate fi pusă în pericol de numărul creșterea alarmantă a numărului de solicitări de aplicare a măsurilor provizorii transmise Curții.³ Între 2006 și 2010, solicitările de aplicare a Regulii 39 au crescut cu 4.000%. Dată fiind capacitatea limitată a Curții, asigurarea faptului că aceste solicitări sunt bine fundamentate pentru a facilita examinarea lor corespunzătoare și în timp util de către Curte, este de o importanță critică.

Scopul „Setului de instrumente pentru Regula 39“ este să consolideze protecția împotriva *returnării* oferind practicienilor din domeniul dreptului informații practice despre măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 și ajutându-i să își pregătească solicitările de aplicare a acestei Reguli.

¹ Regulamentul Curții este disponibil la:

http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres/6AC1A02E-9A3C-4E06-94EF-E0BD377731DA/0/REGLEMENT_EN_2012.pdf

² CEDO, *Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei*, Cererile nr. 46827/99 și 46951/99, Judecata în Camera Mare din 4 februarie 2005, alin. 125.

³ Vezi Declarația dată în februarie 2011 de Președintele Curții cu privire la solicitările de aplicare a măsurilor provizorii. Disponibilă la:

http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres/B76DC4F5-5A09-472B-802C-07B4150BF36D/0/20110211_ART_39_Statement_EN.pdf

UNHCR / B. Dahi / December 2009

PREZENTARE GENERALĂ A MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39

Ce tip de măsuri poate indica Curtea?

În cazurile ce vizează persoane care par, *prima facie* supuse unor riscuri de vătămare gravă și ireversibilă, Curtea poate indica guvernului (guvernelor) reclamat ca o anumită persoană să nu fie îndepărtată către o anumită țară.

Curtea a permis aplicarea măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 în special guvernelor reclamate, dar astfel de măsuri au fost indicate și în cazul persoanelor sau părților private.⁴

Cu caracter și mai excepțional, Curtea a făcut afirmații mai generale invitând guvernele să se abțină de la a îndepărta anumite grupuri de persoane către o anumită țară. Astfel de afirmații nu reprezintă în sine măsuri provizorii formale, ci un răspuns la un număr mare de solicitări care fac referire la aceeași situație sau la situații foarte asemănătoare. Astfel, în octombrie 2007, Curtea a trimis o scrisoare unui număr de state ce conținea următoarea afirmație cu privire la nativii Tamil din Sri Lanka.⁵

„(...) Președintele interimar [al Secției] a consultat Judecătorii Secției cu privire la preocupările sale, inclusiv în ceea ce privește presiunea pe care procesarea unui număr foarte mare de solicitări de aplicare a Regulii 39 o pune asupra timpului și resurselor judiciare. Curtea a conchis că, în așteptarea adoptării unei prime hotărâri orientative în unul sau mai multe dintre cazurile deja supuse Curții, Regula 39 trebuie să continue să se aplice în orice caz prezentat de un nativ Tamil în vederea prevenirii îndepărtării sale.

Secția și-a exprimat de asemenea speranța că, mai degrabă decât Președintelui interimar să i se ceară să aplice Regula 39 în fiecare caz în parte guvernul dvs. va sprijini Curtea abținându-se de la emiterea de instrucțiuni privind îndepărtarea nativilor Tamil care susțin că întoarcerea lor în Sri Lanka îi poate expune la riscul unui tratament ce încalcă prevederile Convenției (...)“

Curtea a mai indicat și măsuri generale pentru ambele părți în cazul dintre două state *Georgia împotriva Rusiei*:⁶

La data de 12 august 2008, Președintele Curții, acționând ca și Președinte al Camerei, a decis aplicarea Regulii 39 din Regulamentul Curții (măsurile provizorii) considerând că situația actuală dă naștere unui risc real și continuu de încălcări grave ale Convenției. În vederea prevenirii acestor încălcări și în conformitate cu Regula 39, Președintele face apel la ambele State Contractante să își respect angajamentele asumate prin Convenție, în special în ceea ce privește Articolele 2 și 3 ale Convenției.

În conformitate cu Regula 39, para. (3), Președintele solicită în plus ambelor guverne implicate să informeze Curtea cu privire la măsurile luate în vederea asigurării respectării depline a Convenției.

⁴ CEDO, *Ilașcu și alții împotriva Moldovei și Rusiei*, Cererea nr. 48787/99, Decizia din 8 iulie 2004, alin. 11. Curtea a decis să îndemne unul dintre solicitanți să renunțe la greva foamei.

⁵ CEDO, *NA. împotriva Regatului Unit*, Cererea nr. 25904/07, Decizia din 17 iulie 2008, alin. 21.

⁶ Comunicat de presă al Registraturii CEDO, 12 august 2008, disponibil la:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?action=html&documentId=839100&portal=hbkm&source=externalbydocnumber&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649>

DOMENIUL DE CUPRINDERE AL REGULII 39

Care sunt drepturile protejate de măsurile provizorii prevăzute de Regula 39?

Deși motivele pe baza cărora se poate aplica Regula 39 nu sunt enumerate în Regulamentul Curții, acestea pot fi deduse din jurisprudența Curții.⁷

Aplicarea Regulii 39 vizează de obicei dreptul la viață (Articolul 2) și dreptul de a nu fi supus la tortură sau alte tratamente sau pedepse inumane sau degradante (Articolul 3). În mod excepțional, interzicerea sclaviei și a muncii forțate (Articolul 4) și interzicerea impunerii pedepsei cu moartea (Articolul 1 al Protocolului 6 și Protocolului 13), fac de asemenea obiectul măsurilor prevăzute de Regula 39. Curtea a acordat doar foarte rar măsuri provizorii în cazuri în care solicitanții au reclamat interferențe nejustificate în viața privată/de familie în conformitate cu Articolul 8 al Convenției.⁸

Vasta majoritate a cazurilor în care au fost indicate măsuri provizorii a vizat procedurile de deportare și extrădare.

Buna administrare a justiției poate impune luarea altor măsuri, în plus față de cele solicitate, în vederea prevenirii unui prejudiciu imediat și ireversibil (ex. autoritățile în cauză pot fi invitate să acorde tratament medical unei persoane private de libertate).

Măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 prezintă relevanță și în alte zone pentru a preveni evacuarea de pe un teren sau dintr-o locuință din țara gazdă, atâta vreme cât în cauză există un risc de prejudiciu iremediabil.⁹

„Refugiatul este produsul erorilor noastre, situația grea a acestuia este o oglindire a comportamentului nostru ca popoare și națiuni El există pentru educația noastră și ca un semnal de avertizare.“

*Sadrudin Aga Khan, Înalt Comisar al Națiunilor Unite pentru
Refugiați*

în perioada 1965-1977.

⁷ CEDO, *Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei*, citat mai sus, și *Paladi împotriva Moldovei*, Cererea nr. 39806/05, Decizia din 10 martie 2009.

⁸ CEDO, *Eskinazi și Chelouche împotriva Turciei*, Cererea nr. 14600/05, Decizia din 6 decembrie 2005. Acest caz a fost în final declarat inadmisibil.

⁹ CEDO, *Yordanova și alții împotriva Bulgariei*, Cererea nr. 25446/06. Decizia din 14 septembrie 2010.

SOLICITANȚII REGULII 39

Cine poate depune o solicitare de aplicare a Regulii 39?

Orice persoană care intenționează să depună o solicitare în fața curții în conformitate cu Articolul 34 al Convenției și care se confruntă cu un risc iminent de prejudiciu ireparabil poate depune o cerere de aplicare a Regulii 39. Persoana poate depune o cerere sau face o solicitare indiferent de naționalitatea sa, cu condiția ca aceasta să se afle sub jurisdicția unui Stat Contractant al Convenției (în sensul Articolului 1 al Convenției).

Reprezentare

Fiecare solicitant sau „reprezentantul” acestuia poate transmite o solicitare de aplicare a Regulii 39. În această etapă a procedurii, reprezentantul poate fi fie un membru al familiei, un prieten, un avocat sau un ONG (cu condiția ca respectiva persoană să fie îndreptățită să facă acest lucru) sau oricine se află în posesia unei procuri scrise semnate de solicitant.¹⁰ Dacă solicitantul este reprezentat, și solicitarea măsurilor provizorii nu este însoțită de o procură în format scris, cererea poate fi în final respinsă (cu excepția unor circumstanțe excepționale, vezi alineatul de mai jos). Odată ce solicitarea a fost transmisă pentru observații guvernului în cauză, este necesară reprezentare legală care poate fi asigurată doar de „un avocat autorizat să practice în orice Stat Contractant și care este rezident pe teritoriul unuia dintre ele, sau de orice altă persoană aprobată de Președintele Camerei.”¹¹

Procura scrisă trebuie depusă împreună cu cererea de aplicare a Regulii 39, exceptând situația în care reprezentantul nu poate obține o procură scrisă care să stabilească în mod oficial că este reprezentantul solicitantului. În astfel de cazuri, motivele pentru care semnătura nu a putut fi obținută trebuie să fie detaliate în mod explicit Curții în solicitarea de aplicare a Regulii 39. Acest lucru poate să se întâmple, spre exemplu, atunci când reprezentanților nu le-a fost acordat acces la un solicitant aflat în custodie.

Pot și copiii să fie solicitanți?

Copiii, inclusiv cei care sunt neînsoțiți sau separați de părinții sau tutorii lor prin lege sau practică, pot depune solicitări în fața Curții. Ei nu trebuie să fie reprezentați de un avocat, tutorele lor sau de părinți, decât dacă speța a fost comunicată pentru observații guvernului în cauză.

Solicitările depuse de familii

În cazurile în care o întreagă familie se confruntă cu un risc iminent de prejudiciu ireparabil, membrii familiei pot depune cererea împreună sau individual. Curtea poate decide dacă solicitările trebuie unificate sau analizate separat.

¹⁰ Formularul Procurii este disponibil pe pagina web a Curții accesând următorul link:
<http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres/001F1ADA-0F5A-4975-8B10-25D0C239865B/0/English.pdf>

¹¹ Vezi Regula 36, alin. (4) litera a) din Regulamentul Curții disponibil la : <http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres/6AC1A02E-9A3C-4E06-94EF-E0BD377731DA/0/REGLEMENT EN 2012.pdf>

UNICEF/N. Mg/Janine 2005

FUNDAMENTAREA UNEI SOLICITĂRI DE APLICARE A MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39

Cine ce trebuie să demonstreze și cât de mult trebuie demonstrat?

Deși cererile de aplicare a măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 sunt deseori depuse în circumstanțe dificile, inclusiv sub presiunea timpului, se impune asigurarea faptului că acestea sunt corespunzător fundamentate. Nu există principii consolidate sau specifice în ceea ce privește care standard sau sarcină a probei trebuie aplicate de Curte în contextul Regulii 39, deși câteva principii de bază emerg din practica Curții.

Cui aparține sarcina probei?

Responsabilitatea inițială de a fundamenta o cerere individuală aparține solicitantului care trebuie să își expună situația în detaliu și să explice cât mai concret cu putință motivele care stau la baza temerii sale de a fi returnat forțat.

Ce trebuie demonstrat?

Solicitanții trebuie întotdeauna să demonstreze că se confruntă cu un risc iminent de prejudiciu ireparabil, ce contravine Convenției.

Cum trebuie dovedit riscul iminent de prejudiciu ireparabil?

Deși Curtea se va baza în principal pe situația curentă și viitoare a solicitantului pentru a determina existența riscului, informațiile din trecut, inclusiv experiențele anterioare ale solicitantului, se pot dovedi relevante în egală măsură. Cererile individuale depuse în conformitate cu Articolul 39 al Convenției, precum și cererile de aplicare a măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 trebuie deci să combine elementele experiențelor trecute ale solicitantului cu informații la zi cu caracter personal și general, precum și despre familie. Informațiile generale care pot fi luate în considerare de Curte în determinarea existenței riscului includ documentația UNHCR¹², cu condiția ca aceasta să fie relevantă și recentă. De asemenea, Curtea citează în mod frecvent documentele ale unor ONG-uri recunoscute sau ale agențiilor naționale și ale Națiunilor Unite în deciziile și motivările sale.

Povestea de viață a solicitantului, dacă este posibil, va fi însoțită de înscrisuri ca mijloace de probă. Exprimarea temerii solicitantului este rareori considerată o dovadă suficientă.¹³ După cum am remarcat deja mai sus, informațiile cu caracter general (inclusiv din surse externe) pot fi depuse în susținerea cererii, dar cererea și solicitarea de aplicare a măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 trebuie să se axeze în mod predominant pe situația personală a solicitantului.

Cât trebuie demonstrat?

Jurisprudența Curții cu privire la Articolul 3 al Convenției arată că simpla exprimare a temerii de persecuție la întoarcere nu reprezintă în sine un „risc real”. Atunci când se analizează dacă un pretins risc de prejudiciu ireparabil este real, Curtea ia în considerare o combinație de factori și circumstanțe, inclusiv credibilitatea faptelor prezentate de solicitant, situația generală din țară și, acolo prezintă relevanță, poziția UNHCR.

De la cererile pentru aplicarea măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 nu se așteaptă să îndeplinească standardul probei aplicat unei cereri individuale depuse în conformitate cu Articolul 34 al Convenției. Datorită timpilor foarte scurți avuți la dispoziție, cererile de aplicare a Regulii 39 ar întâmpina mari dificultăți în acest sens. Cu toate acestea, atunci când se solicită aplicarea măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39, trebuie demonstrat, în măsura în care este posibil, că există motive temeinice pentru a se crede că există un risc real de prejudiciu ireparabil pentru solicitant în cazul în care acesta ar fi returnat forțat.

¹² Aici putem include documente relevante pentru individ, cum ar fi un certificat de refugiat eliberat de UNHCR sau informații din țara de origine.

¹³ CEDO, *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei*, Cererea nr. 30696/09 și 46951/99, Judecata în Camera Mare din 21 ianuarie 2011, alin. 104.

Curtea a reținut faptul că „însăși natura măsurilor provizorii face ca o decizie privind oportunitatea indicării acestora într-un anumit caz va trebuie să se ia deseori într-o perioadă foarte scurtă de timp (...). În consecință, detaliile complete ale cazului vor rămâne deseori nedeterminate până la momentul judecării pe fond de către Curte (...). Astfel de măsuri sunt indicate tocmai cu scopul de a conserva capacitatea Curții de a emite o astfel de decizie (...). Până la momentul respectiv însă, Curtea se poate dovedi nevoită să indice măsuri provizorii pe baza unor fapte care, în ciuda faptului că la prima vedere favorizează astfel de măsuri, sunt ulterior adăugate sau contestate până în punctul în care pun la îndoială justiția măsurilor.”¹⁴

Măsurile provizorii indicate în final de Curte vor fi măsuri de protecție care nu reprezintă o antepunere înainte examinării integrale a cererii. În etapa în care o măsură provizorie este indicată, Curtea nu trebuie să analizeze în profunzime cererea - și, într-adevăr, ce cele mai multe ori nici nu va avea la dispoziție toate informațiile de care are nevoie pentru a face acest lucru.¹⁵

Credibilitatea

În realizarea analizei credibilității, Curtea va examina dacă susținerile și informațiile sunt unitare în cererea individuală depusă în conformitate cu Articolul 34 al Convenției și în cererea pentru aplicarea măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39. Drept urmare, este important ca susținerile și afirmațiile prezentate în ambele să fie unitare. În acest sens, și în paralel cu urmărirea aplicării măsurilor provizorii, este extrem de important ca cererile de azil să fie fundamentate la nivel național chiar de la începutul procedurii naționale.¹⁶ Curtea va fi doar rareori convinsă de depuneri ulterioare de dovezi care ar fi putut fi administrate mai devreme în cadrul procesului. Depunerea timpurie a tuturor documentelor relevante, împreună cu cererea inițială, pot ajuta în a convinge Curtea de buna-credință a solicitantului și de credibilitatea generală a demersului său.

CE documente trebuie depuse?

Cererile TREBUIE însoțite de toate documentele justificative necesare.
Orice alte materiale despre care se consideră că fundamentează susținerile solicitantului trebuie de asemenea incluse, spre exemplu:

- documente de la ONG-uri/agenții ale Națiunilor Unite;
- comunicate de presă pertinente;
- știri sau articole academice.

Aceste documente trebuie să fie:

- în versiunea lor completă;
- în limba lor originală (cu condiția ca aceasta să fie una dintre limbile oficiale ale Statelor Contractante ale Convenției);
- fotocopii (Curtea nu va returna documentele solicitanților).

¹⁴ CEDO, *Paladi împotriva Moldovei*, citat mai sus, alin. 89.

¹⁵ CEDO, *M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei*, citat mai sus, alin. 355.

¹⁶ CEDO, *Nasimi împotriva Suediei*, Cererea nr. 38865/02, Decizia din 16 martie 2004.

MOMENTUL DEPURERII UNEI SOLICITĂRI DE APLICARE A REGULII 39

Când trebuie depusă o solicitare de aplicare a Regulii 39?

În general și în contextul specific al *returnării*, cererile de aplicare a măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 trebuie depuse cât mai curând, dată fiind existența riscului iminent de îndepărtare.

Riscul iminent

Curtea aplică principiul subsidiarității. Acest lucru înseamnă că Curtea consideră un risc iminent atunci, și doar atunci când nu există posibilitatea urmării căilor legale naționale care să poată ducă la suspendarea îndepărtărilor, sau atunci când aceste căi au fost utilizate fără succes.¹⁷

Efectul de suspendare

Dacă o cale de atac efectivă este disponibilă la nivel național, riscul nu va fi considerat a fi unul iminent. În cazurile în care un solicitant susține că o cale de atac la nivel național nu este efectivă, acest lucru trebuie clar precizat în cererea depusă pentru aplicarea Regulii 39.

O cale de atac este efectivă, dacă, printre alte cerințe, aceasta are un efect de suspendare atât în drept, cât și în fapt.¹⁸ În situațiile în care eficacitatea căii de atac disponibile la nivel național nu este clară, cererea pentru aplicarea Regulii 39 trebuie depusă fără întârziere - chiar dacă procedurile sunt în derulare sau pot fi inițiate la nivel național. Atunci însă când o cerere de suspendare pentru o revizie judiciară poate fi depusă la nivel național împotriva unui ordin de îndepărtare, iar analiza riscului realizată de instanțele naționale poate fi evaluată ca fiind suficient de riguroasă, Curtea probabil că nu va considera riscul drept unul eminent și va respinge cererea de aplicare a măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39.

Data și ora îndepărtării

Solicitanții trebuie să indice în toate cazurile data și ora când se așteaptă să aibă loc îndepărtarea, de vreme ce acest element are o relevanță directă pentru determinarea naturii iminente a riscului. Dacă un solicitant nu este în măsură să furnizeze aceste informații, acest lucru trebuie notat în mod expres și explicat în cererea acestuia de aplicare a măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39. Solicitanții trebuie să informeze Curtea cu privire la evoluțiile ulterioare și, acolo unde prezintă relevanță, să explice de ce consideră ei că expulzarea ca fiind iminentă.

„Curtea nu poate examina întotdeauna cererile care sunt depuse în ultimul moment în timp util și în mod corespunzător, mai ales atunci când acestea sunt susținute de un volum mare de documente. Din acest motiv, atunci când decizia finală la nivel național devine iminentă și există riscul punerii ei în aplicare imediat, solicitanții și reprezentanții acestora trebuie să depună cererea de aplicare a măsurilor provizorii fără a mai aștepta respectiva decizie, indicând în mod clar data la care aceasta va fi luată și faptul că cererea este condiționată de o decizie finală negativă la nivel național.“

Pagina de web a Curții

¹⁷ Această cerință nu trebuie confundată cu obligația formală de a epuiza căile de atac la nivel național înainte de a transmite o cerere completă către Curte, așa cum se face referire în Articolul 35, alin. 1 al Convenției, deși, în mod inevitabil, acestea se vor suprapune în practică.

¹⁸ CEDO, *Gebremedhin* [Gaberamadhien] *împotriva Franței*, Cererea nr. 25389/05, Decizia din 26 aprilie 2007, alin. 53.

PROCEDURA ȘI DECIZIA

Cum este examinată solicitarea și cum este comunicată decizia părților?

Procedura este derulată în scris, iar fiecare cerere este examinată individual (vezi pagina 18 pentru informații despre cerere).

Procesul decizional

Odată cererea depusă, acesta va fi analizată de Curte cât mai repede cu putință, în funcție de cât de iminentă se stabilește că este îndepărtarea.

În anumite circumstanțe, comunicarea între solicitant și reprezentantul acestuia se poate dovedi dificilă, ex. atunci când solicitantul este în custodie. În aceste cazuri, cererea pentru aplicarea Regulii 39 trebuie să se refere la acest impediment și să solicite Curții să invite Statul pârât să faciliteze comunicarea între solicitant și reprezentant,¹⁹ ex. în anumite cazuri aplicând Regula 39 o perioadă limitată de timp (vezi pagina 14).

În practică, atunci când Curtea decide să indice o măsură provizorie prevăzută de Regula 39, poate de asemenea să aplice procedura cu prioritate, după cum prevede Regula 41 din Regulamentul Curții.

Aplicarea Regulii 41 poate fi solicitată în mod expres de solicitant sau de reprezentantul acestuia, indiferent de acordarea sau respingerea unei măsuri provizorii prevăzute de Regula 39. Cu toate acestea, Regula 41 nu garantează examinarea cazului într-un termen extrem de scurt de vreme ce trebuie respectată întreaga procedură și, drept urmare, Curtea are în continuare nevoie de cel puțin 18 luni pentru a emite o decizie în care să se aplice Regula 41.

Fiecare cerere de aplicare a măsurilor provizorii va fi tratată cât mai repede cu putință de Curte, exceptând situația când cererea este în mod vădit doar o tactică de întârziere. Dacă cererea nu este completă sau suficient fundamentată, Curtea poate refuza soluționarea ei. Curtea poate solicita în mod excepțional transmiterea de informații suplimentare,²⁰ dar astfel de omisiuni vor întârzi decizia Curții. Unele cereri nu sunt supuse Curții pentru luarea unei decizii, ex. cererile care sunt depuse prea târziu, cererile care nu se încadrează domeniului de aplicabilitate al Regulamentului sau cererile care

sunt repetitive.

În anumite cazuri, Președintele sau Vice-Președintele care ia decizia cu privire la aplicarea Regulii măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 poate de asemenea să ia și alte decizii procedurale, inclusiv decizia de a comunica speța guvernului reclamat dacă Regula măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 se aplică sau decizia de a declara cererea inadmisibilă dacă Regula măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 nu se aplică.

Odată ce decizia a fost luată

Solicitanții sau reprezentanții acestora sunt informați cu privire la decizia Curții de a acorda sau refuza măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 prin adresă (transmisă prin fax și poștă). Motivația deciziei Curții nu este prezentată. Atunci când Curtea decide să indice o măsură provizorie prevăzută de Regula 39, statul pârât este informat în acest sens (prin fax și poștă). Dacă măsura provizorie este solicitată cu caracter urgent, Curtea poate mai întâi să informeze părțile telefonic înainte de a transmite o confirmare a deciziei sale prin fax și poștă.

Împotriva deciziile luate asupra cererilor de aplicare a Regulii 39 nu se poate face apel, dar solicitanții pot depune o nouă cerere dacă apar elemente noi. Mai mult, dacă astfel de elemente noi apar, părțile pot solicita Curții să ridice măsurile prevăzute de Regula 39 (vezi pagina 14). În orice caz, Curtea va evalua întotdeauna cererea completă, indiferent de refuzarea sau ridicarea unui cereri de aplicare a Regulii 39 dacă solicitantul indică faptul că dorește să își mențină cererea.

¹⁹ CEDO, *Shtukaturov împotriva Rusiei*, Cererea nr. 44009/05, Decizia din 27 martie 2008, alin. 33.

²⁰ *Idem*, alin. 32.

DURATA MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39

Cât durează măsurile provizorii prevăzute de Regula 39?

Curtea specifică perioada de timp în decursul căreia se aplică măsurile provizorii prevăzute de Regula 39. Curtea poate:

- aplica Regula 39 „**până la o altă notificare**”-adică până la finalul procedurii în fața instanței, exceptând situația când apar circumstanțe noi care impun ridicarea măsurilor provizorii (vezi mai jos); sau
- aplica Regula 39 „**pe o perioadă determinată**”-adică până la o anumită dată specificată de Curte, după care Curtea va determina dacă măsura provizorie trebuie prelungită până la o altă dată sau „până la o altă notificare”. Acest lucru se poate produce la inițiativa Curții sau la cererea solicitantului (sau a reprezentantului acestuia).

În practică, Curtea aplică deseori Regula 39 pe o perioadă determinată, atunci când dosarul cazului necesită administrarea de probe suplimentare. Trebuie însă remarcat faptul că din ce în ce mai multe cereri incomplete de aplicare a Regulii 39 sunt respinse de Curte.

Ridicarea măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 de către Curte

Măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 pot fi ridicate de un anumit judecător al Curții, care a luat decizia de a indica măsurile, sau de către Cameră.

Curtea poate ridica măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 atunci când:

- Curtea consideră necesar acest lucru (ex. dacă solicitantul nu mai este considerat a fi supus unui risc iminent și prejudiciului ireparabil sau dacă riscul prejudiciului nu mai este iminent, ca în cazul în care un solicitant de azil respins în procedură este invitat să depună o nouă cerere de azil la autoritățile naționale);²¹
- solicitantul solicită acest lucru (ex. pentru a facilita returnarea voluntară în apoi în țara sa de origine); sau
- guvernul reclamat solicită acest lucru (ex. dacă un stat consideră că se află în posesia unor materiale capabile să convingă Curtea să anuleze măsura provizorie și informează Curtea în acest sens).²²

Ce se întâmplă cu măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 în situația amânării cazului?

În anumite situații, Curtea poate decide o amânare, ex. pentru a permite solicitantului să depună o nouă cerere de azil la autoritățile naționale. În cazul amânării, Curtea va decide fie ca măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 să rămână în vigoare, sau Curtea poate cere un angajament din partea guvernului reclamat că persoana în cauză nu mai fi îndepărtată înainte de luarea unei decizii finale cu privire la cererea nou-depusă.²³ O altă alternativă este ridicarea măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 pe baza faptului că solicitantul va putea să se adreseze din nou Curții ulterior, dacă va mai fi nevoie.

²¹ Așa au stat lucrurile în cazul a peste trei sute de nativi Tamil în urma deciziei Curții în speța *NA împotriva Regatului Unit*, citată mai sus.

²² CEDO, *Paladi împotriva Moldovei*, citat mai sus, alin. 90.

²³ Aceasta a fost procedura urmată în peste trei sute de cazuri ce implicau nativi Tamil în urma deciziei luate în speța *NA împotriva Regatului Unit*, citată mai sus.

CONSECINȚE JURIDICE ALE MĂSURILOR PROVIZORII PREVĂZUTE DE REGULA 39

Măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 au caracter obligatoriu?

Măsurile provizorii individuale prevăzute de Regula 39 au caracter obligatoriu pe perioada cât rămân în vigoare.

Nerespectarea măsurilor provizorii prevăzute de Regula 39 a reprezentat la început o chestiune de „reală preocupare”²⁴. Caracterul obligatoriu al Regulii 39 a fost stabilit de Curte începând cu luna februarie a anului 2005 (în conformitate cu²⁵ recenta jurisprudență relevantă a Curții).

Curtea a afirmat în repetat că un stat care nu respectă măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 încalcă în fapt dreptul la o sesizare individuală garantat prin Articolul 34 al Convenției. Acest articol solicită Părților să nu împiedice exercitarea efectivă a dreptului niciunui solicitant de a sesiza Curtea. În conformitate cu recenta jurisprudență a Curții, măsurile provizorii au caracter obligatoriu pentru un stat, iar nerespectarea acestora va conduce în mod neapărat la o încălcare a Articolului 34 al Convenției.

Regula 39 este în strânsă legătură cu **dreptul la o cerere individuală** prevăzută de **Articolul 34** al Convenției.

Curtea a afirmat că un stat care nu respectă o măsură provizorie prevăzută de Regula 39 încalcă Articolul 34

Pe de altă parte, niciun element de jurisprudență al Curții nu indică faptul că **declarațiile cu caracter general** (vezi pagina 6) au caracter obligatoriu pentru statele cărora le sunt adresate. Aceste declarații cu caracter general sunt mai degrabă un apel la cooperare adresat statului. De vreme ce Regula 39 este în strânsă legătură cu Articolul 34 al Convenției și cu dreptul de a depune o cerere individuală, doar persoana (persoanele) care și-a(u) prezentat cazul (cazurile) în fața instanței sunt vizate de măsura indicată. Cu toate acestea, anumite indicii cu caracter general subliniază o nevoie curentă de protecție internațională sau cel puțin importanța verificării unei astfel de nevoi, iar acest lucru reprezintă un apel la state să sprijine Curtea în demersurile sale.

Verificarea conformității

Curtea, și nu autoritățile naționale în cauză, este cea care trebuie să verifice conformitate cu măsurile provizorii.²⁶ Pentru a stabili dacă un stat a respectat aceste măsuri provizorii, Curtea aplică următoarea abordare legală:

- faptul că prejudiciul pe care Regula 39 a fost concepută să îl prevină nu se produce este irelevant în evaluarea conformității statului cu respectivele măsuri provizorii;²⁷
- punctul de plecare în evaluarea conformării statului reclamat cu măsurile provizorii este reprezentat de însăși formularea măsurilor provizorii;²⁸
- Curtea examinează dacă statul în cauză s-a conform cu litera și spiritul măsurilor provizorii indicate.²⁹

Odată aplicată Regula 39, responsabilitatea de a demonstra Curții respectarea măsurilor provizorii, sau, într-o situație excepțională, că a existat un **impediment obiectiv** care a împiedicat conformarea, aparține statului. În acest din urmă caz, statul trebuie să arate în plus faptul că autoritățile au făcut demersuri rezonabile pentru a înlătura impedimentul și să informeze permanent Curtea cu privire la această situație.

²⁴ CEDO, *Cruz Varas împotriva Suediei*, Nr. 15576/89, Decizia din 20 martie 1991.

²⁵ CEDO, *Mamatkulov și Askarov împotriva Turciei*, citat mai sus, alin. 100; CEDO, *Olaechea Cahuas împotriva Spaniei*, Nr. 24668/03, Decizia din 10 august 2006.

²⁶ CEDO, *Paladi împotriva Moldovei*, citat mai sus, alin. 90. '

²⁷ *Idem*, alin. 89 *in fine*. '

²⁸ *Idem*, alin. 91.

²⁹ *Idem*

© 2013 by The World Bank

INFORMAȚII PRIVIND CEREREA

Sfaturi practice privind completarea unei solicitări de aplicare a Regulii 39

Deși nu există un format specific pentru depunerea unei cereri de aplicare a Regulii 39, solicitanții o pot depune în formularul general de cerere al Curții care permite solicitanților să asigure conformitatea cu cerințele Curții. Formularul general de cerere este disponibil în 35 de limbi pe pagina web a Curții.³⁰

Cu toate acestea, nimic nu împiedică solicitanții să își depună cererile de aplicare a Regulii 39 pe hârtie simplă, cu condiția să respecte instrucțiunile Curții. Pentru a facilita activitatea Curții, se recomandă în orice caz ca faptele cazului să fie prezentate separat înainte de dezvoltarea argumentelor juridice.

UNHCR recomandă potențialilor solicitanți să respecte întocmai instrucțiunile disponibile pe pagina de web a Curții.³¹

Date de contact

În timp ce o cerere de aplicare a Regulii 39 este în curs de soluționare de către Curte, UNHCR recomandă solicitanților sau reprezentanților acestora să fie disponibili, dacă acest lucru este posibil. În acest sens:

- un număr de telefon, ideal de telefon mobil, trebuie comunicat astfel încât Curtea să poată contacta solicitantul/reprezentantul cât mai repede cu putință dacă dintr-o cerere lipsesc informații;
- acest număr de telefon trebuie să fie ușor de citit și scris pe pagina de gardă a cererii.

Momentul depunerii

Cererile de aplicare a Regulii 39 trebuie transmise prin fax cu suficient timp în prealabil pentru a permite Curții măcar o zi lucrătoare să le abordeze. Dacă un număr mare de cereri de aplicare a Regulii 39 este transmis Curții, nu există nicio garanție că cererile vor fi examinate rapid, deși Curtea va depune toate eforturile pentru a trata cazurile meritorii care ajung târziu fără ca solicitanților să li se poată imputa nedepunerea lor în timp util.

În timpul vacanțelor, registratura Curții rămâne un sistem în așteptare pentru a trata orice cerere urgentă de aplicare a Regulii 39. Acest sistem nu este operațional în zilele de sâmbătă și duminică și nici în timpul sărbătorilor legale din Franța.

³⁰ Formularul general de cerere este disponibil la:

<http://www.echr.coe.int/ECHR/EN/Header/Applicants/Apply+to+the+Court/Application+pack/>

³¹ Instrucțiunile Curții privind depunerea unei cereri de aplicare a Regulii 39 sunt disponibile la:

<http://www.echr.coe.int/ECHR/EN/Header/Applicants/Interim+measures/Practical+information/>

REFUZUL CURȚII DE A APLICA REGULA 39

Ce se întâmplă dacă o solicitare de aplicare a Regulii 39 este respinsă?

În situațiile în care măsurile provizorii prevăzute de Regula 39 sunt refuzat, solicitantul poate continua cu procedura principală (în conformitate cu Articolul 34 al Convenției) în fața Curții.

Este important de reținut faptul că Regula 39 este doar unul dintre instrumentele oferite de mecanismul Convenției pentru a proteja caracterul efectiv al Articolului 34 al Convenției. Se explică astfel strânsa legătură între Regula 39 din Regulamentul Curții și Articolul 34 al Convenției (vezi pagina 16). Înseamnă în plus că respingerea unei cereri de aplicare a Regulii 39 poate fi doar primul pas al procedurii, și că nimic nu împiedică solicitantul, cel puțin în drept³², să își mențină fondul cererii.

Atunci când Regula 39 nu s-a aplicat, Statele pot în continuare să opteze să suspende îndepărtarea solicitantului.

În cazul refuzului aplicării Regulii 39, solicitantul sau reprezentantul acestuia pot să depună o nouă cerere de aplicare a Regulii 39 mai bine fundamentată. Cererile repetate care nu aduc elemente noi au mari șanse de respingere.

Motivele refuzului

O cerere de aplicare a Regulii 39 poate fi refuzată din varii motive, cum ar fi insuficiența probelor, faptul că riscul îndepărtării nu conduce la un risc iminent de prejudiciu ireparabil sau atunci când drepturile pretins a fi fost încălcate nu sunt garantate prin Convenție (sau nu se încadrează domeniului de aplicare al Regulii 39). Motivele refuzării unei cereri de aplicare a Regulii 39 nu sunt niciodată prezentate de Curte.

„(...) cererile de aplicare a măsurilor provizorii trebuie să fie individualizate, complet argumentate, prezentate împreună cu întreaga documentație relevantă, inclusiv deciziile autorităților și instanțelor naționale, și transmise cu suficient timp înainte de data preconizată a îndepărtării.(...) Trebuie evidențiat faptul că nerespectarea condițiilor stipulate în Directiva privind practica poate conduce la neacceptarea acestor cazuri pentru a fi examinate de Curte.“

Declarația dată Președintele Curții cu privire la solicitările de aplicare a măsurilor provizorii, 11 Februarie 2011

³² Deși acest lucru poate părea dificil în practică, în cazul respingerii, de vreme ce solicitantul poate fi îndepărtat.

LISTA DE VERIFICARE PENTRU DEPUNEREA UNEI CERERI

Înainte de a transmite o cerere de aplicare a Regulii 39 Curții Europene a Drepturilor Omului, asigurați-vă că:

- Solicitantul se confruntă cu un risc iminent de prejudiciu ireparabil, și că natura riscului este descrisă cu acuratețe, inclusiv momentul îndepărtării și destinația
- Cererea este redactată în una dintre limbile oficiale ale Părților la Convenția Europeană a Drepturilor Omului
- Cererea este transmisă cât mai curând posibil după luarea deciziei finale de îndepărtare la nivel național
- Toate documentele și dovezile relevante sunt anexate - **în special copii complete ale deciziilor autorităților naționale** – și
- „REGULA 39 - URGENT“ este scris în partea de sus a cererii.

Odată completată cererea:

- Trebuie trimisă prin fax împreună cu toate documentele justificative

(Cererile trimise prin poștă vor fi luate în considerare, dar solicitanții trebuie să ia în considerare timpul de livrare)

- Datele de contact ale Curții:

Nr. fax: (+33) (0)3 88 41 39 00
Nr. telefon: (+33) (0)3 88 41 20 18
Adresa: Registratura Curții Europene a Drepturilor Omului
Consiliul Europei
67075 Strasbourg Cedex, Franța

Pentru informații suplimentare, contactați:

Reprezentanța UNHCR pe lângă Instituțiile Europene din
Strasbourg
către Consiliul Europei, clădirea Agora B6.07.V
1, quai Jacoutot
F - 67075 Strasbourg Cedex
Franța
frast@unhcr.org